

[Holger Eriksen.]

de kæmpemæssige stemmesedler til amtsrådsvalget og har ønsket tilladelse til, hvis et amt forlangte det, at det i så fald kunne nøjes med at opføre listernes betegnelser og under dem sætte plads til et navn for det tilfælde, at en vælger ønskede at stemme personligt, altså den samme bestemmelse, som er gældende ved kommunale valg i kommuner med over 5 000 indbyggere. Når man har været lidt betænkelig ved at imødekomme anmodningen, skyldes det frygt for, at vælgerne i de nævnte kommuner eventuelt kunne løbe sur i, hvem der var opstillet til amtsrådsvalget, og hvem der var opstillet til kommunalrådsvalget, således at de ved amtsrådsvalget kom til at stemme personligt på en sognerådskandidat eller omvendt. Det kan jo give flere ugyldige stemmer, men udvalget blev så imponeret, jeg kan måske også sige skrækslagen, af en meterlang stemmeseddel ved et amtsrådsvalg, at det alligevel fejede disse betænkeligheder til side.

Sognerådsforeningerne pegede på, at bestemmelsen om, at man kunne stemme indtil 3 uger før kommunevalget, mange steder blev illusorisk, fordi de pågældende på dette tidspunkt ikke kunne vide, hvem der blev opstillet. Man anerkender det rigtige i indvendingen, men man har ikke ment, at man af den grund ville afskære bortrejste — det gælder særlig fiskere — der har en sådan viden, fra muligheden for at afgive stemme, og derfor indstilles bestemmelsen til vedtagelse i den form, hvori den er fremkommet.

Københavns magistrat har ønsket, at brevstemmerne i stedet for at være på valgstedet ved valghandlingens begyndelse skulle være indkommet inden dens afslutning. Der har været megen sympati for denne tanke, bl. a. fordi det har vist sig vanskeligt at få tid til at afkrydse brevstemmerne før afstemningens begyndelse. På den anden side medfører det gældende system, at man i tilfælde af, at en vælger vil stemme, til trods for at der er afgivet brevstemme,

kan få konstateret, om det er brevstemmen eller det er vælgeren, der er noget galt med, eller om der foreligger forsøg på dobbelt stemmeafgivning, medens man ikke ville have en tilsvarende kontrol, hvis brevstemmerne først blev afkrydset efter stemmeafgivningens slutning. Man er derfor enig om at lade det blive ved det gamle, i hvert fald for et valg endnu, og så iøvrigt håbe på, at de fleste brevstemmer indløber allerede dagen før valget.

Spørgsmålet om ret for mand og hustru og for forældre og barn til at have sæde i de kommunale råd har man ladet falde af hensyn til den uvilje, et sådant familieskab kunne fremkalde i mindre kommuner med et minimum af rådsmedlemmer.

Udvalget er endvidere enig i, at kvinder, hvis ægteskab ved mandens død eller ved skilsmisse eller separation er ophævet, ikke skal kunne berøves valgretten på grund af mandens skatterestance, og at den skatterestance, soldater har pådraget sig under tjenestetiden, heller ikke skal medføre valgretsfortabelse. Det gælder dog kun som nævnt den restance, som er oparbejdet i tjenestetiden; hvis vedkommende stod i restance ved indkaldelsen, behandles han på sædvanlig vis.

Jeg kommer derefter til de skattebetalingsbestemmelser, hvorom der er opnået enighed blandt et flertal af udvalgets medlemmer. Hvad angår den tidligere bestemmelse om, at man skal være sat i skat for at kunne udøve kommunal valgret, tiltræder det nævnte flertal ministerens forslag om, at den helt bortfalder. Det fremgår af betænkningen, at venstre principielt går ind for, at man skal bevare den hidtil gældende bestemmelse. Jeg skal ikke gentage fra første behandling alt, hvad der taler imod dette synspunkt; jeg skal blot referere, at et venstreblad for nogen tid siden fandt ud af, at partiet på dette punkt stod ene, men netop i kraft deraf stærkt. Det stod dog formodentligt mere ene og dermed efter bladets opfattelse endnu stærkere, end det egentlig skøttede om.